

Meie Nursipalu MTÜ

Keskkonnaamet
info@keskkonnaamet.ee

Koopia:
RMK Võrumaa metskond
vorumaa@rmk.ee

meie: 28.08.2023 nr 1.1-1/66

Vaie

Vaide esitaja:
MTÜ Meie Nursipalu
Registrikood 80620099
nursipalu@gmail.com

Vaidlustatav haldusakt:

Keskkonnaamet on 04.08.2023 ja 08.08.2023 kinnitanud metsateatised:

metsateatis nr 50000640877, katastritunnus 91804:001:0358, kvartal QB193, eraldis nr 902,
metsateatis 50000640871, katastritunnus 91804:001:0172, kvartal QB192, eraldis 903,
metsateatis 50000640875, katastritunnus 91804:001:0279, kvartal QB501, eraldis 902,
metsateatis 50000640879, katastritunnus 91804:001:0171, kvartal QB191, eraldis 902,
metsateatis 50000640873, katastritunnus 91804:001:0166, kvartal QB170, eraldis 903,
metsateatis 50000641535, katastritunnus 91804:001:0166, kvartal QB177, eraldis 904,
metsateatis 50000641533, katastritunnus 91804:001:0159, kvartal QB152, eraldis 906,

Vaidlustame järgmised metsateatised:

1.

Number	Esitamise kp	Katastritunnus	Kvartal	Eraldis	Pindala (ha)	Tööliik	Maht (tm)	Otsuse kp	Otsus	Kehtiv kuni
50000640877	04.08.2023	91804:001:0358	QB193	902	0.04	raadamine	2	24.08.2023	JAH	23.08.2024

Metsateatise põhjenduseks on öeldud:

“Raadamise alusdokumentideks on metsaseaduse § 32 lõike 2 punkti 4 tähenduses KIRKE-s Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse kiri (06.04.2023) registreeritud nr 7-9/23/5422-2 (06042023_RKIK_Kiri_4-1_23_1792- 1_Taristu_rajamine_AK_297722.asice) ja kiri (31.07.2023)

registreeritud nr 6-2/23/6572-3 (28072023_RKIK_Kiri_4-1_23_3699-1_Taristu_rajamine_AK_310418). Metsateatis vastab Metsaseaduse § 41 lg 8¹ nõuetele.”

2.

Number	Esitamise kp	Katastritunnus	Kvartal	Eraldis	Pindala (ha)	Tööliik	Maht (tm)	Otsuse kp	Otsus	Kehtiv kuni
50000640871	04.08.2023	91804:001:0172	QB192	903	0.06	raadamine	5	24.08.2023	JAH	23.08.2024

Registreerimisest keeldumise põhjused/soovitused/täiendavad tingimused puuduvad.

3.

Number	Esitamise kp	Katastritunnus	Kvartal	Eraldis	Pindala (ha)	Tööliik	Maht (tm)	Otsuse kp	Otsus	Kehtiv kuni
50000640879	04.08.2023	91804:001:0171	QB191	902	0.04	raadamine	4	24.08.2023	JAH	23.08.2024

Registreerimisest keeldumise põhjused/soovitused/täiendavad tingimused puuduvad.

4.

Number	Esitamise kp	Katastritunnus	Kvartal	Eraldis	Pindala (ha)	Tööliik	Maht (tm)	Otsuse kp	Otsus	Kehtiv kuni
50000640875	04.08.2023	91804:001:0279	QB501	902	0.07	raadamine	4	24.08.2023	JAH	23.08.2024

Registreerimisest keeldumise põhjused/soovitused/täiendavad tingimused puuduvad.

5.

Number	Esitamise kp	Katastritunnus	Kvartal	Eraldis	Pindala (ha)	Tööliik	Maht (tm)	Otsuse kp	Otsus	Kehtiv kuni
50000640873	04.08.2023	91804:001:0166	QB170	903	0.46	raadamine	18	24.08.2023	JAH	23.08.2024

Registreerimisest keeldumise põhjused/soovitused/täiendavad tingimused puuduvad.

6.

Number	Esitamise kp	Katastritunnus	Kvartal	Eraldis	Pindala (ha)	Tööliik	Maht (tm)	Otsuse kp	Otsus	Kehtiv kuni
50000641535	08.08.2023	91804:001:0166	QB177	904	1.31	raadamine	14	24.08.2023	JAH	23.08.2024

Registreerimisest keeldumise põhjused/soovitused/täiendavad tingimused puuduvad.

7.

Number	Esitamise kp	Katastritunnus	Kvartal	Eraldis	Pindala (ha)	Tööliik	Maht (tm)	Otsuse kp	Otsus	Kehtiv kuni
50000641533	08.08.2023	91804:001:0159	QB152	906	2.73	raadamine	14	24.08.2023	JAH	23.08.2024

Registreerimisest keeldumise põhjused/soovitused/täiendavad tingimused puuduvad.

Vaidlustatavast toimingust saime teada 24.08.2023.

Vaide põhjendus:

Eeltoodud metsateatiste ühe otsuse selgituses on toodud, et metsateatis vastab Metsaseaduse § 41 lg 8¹ nõuetele, mis ütleb, et kui kavandatud raie vastab õigusaktide nõuetele, registreerib Keskkonnaamet selle metsaregistris. Teistel metsateatistel põhjendus puudub.

Meie Nursipalu MTÜ

Käesolevaga vaidlustame kõik eeltoodud metsateatised (kokku mahus 61 tm, raadamine), kuna metsateatised ei vasta õigusaktide nõuetele. Metsateatised ei vasta Metsaseaduse § 41 lg 8¹ nõuetele ja on vastuolus Riigivaraseadusega.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse (RKIK) poolt esitatud metsateatis on otseselt seotud Kaitseministeeriumi poolt algatatud Nursipalu harjutusväljaku laiendamise plaanidega, millel puudub tänase päeva seisuga, 28.08.2023, õiguslik kinnitatud alusdokument. MTÜ Meie Nursipalu küsis teabenõudega (13.01.2023 nr 1.1-1/4) Kaitseministeeriumilt ja RKIK-lt haldusakti ning RKIK vastusest (20.01.2023 nr 15-2/23 211-2) selgus, et vastav haldusakt puudub. Sama nentisid Kaitseministeeriumi ametnikud MTÜ esindajatega kohtumisel Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuses 17.02.2023. **Vabariigi Valitsus pole kinnitanud Nursipalu hajutusvälja laiendamise kohta ühtegi ametlikku dokumenti.** Õiguskantsler Ülle Madise (07.03.2023 nr 7-4/230211/2301174 vastuskiri Rõuge Vallavolikogule ja 08.03.2023 nr 7-4/230211/2301234 vastuskiri MTÜ-le Meie Nursipalu) on juhtinud tähelepanu, et harjutusvälja laiendamisel tuleb järgida seadust, ka kriisi ajal ja erandlikes olukordades. Õiguskantsler on ka öelnud, et põhjendatud juhtudel võib asjakohase ohuhinnangu alusel ilma planeerimismenetluseta rajada riigikaitse ehitise (st hoonevõi rajatise), mille ainus eesmärk on riigi julgeoleku tagamine või hädolukorra lahendamine. Samas on õiguskantsler oma vastuskirjas öelnud, et otsuse, et ehitise on vajalik ainult riigi julgeoleku tagamiseks teeb Vabariigi Valitsus iga kord valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul. Õiguskantsler on selgitanud, et selline võimalus tuleb kõne alla ehitise puhul, mille asukohale ei ole alternatiive ning mis on vajalik riigi julgeoleku tagamiseks ja mis tuleb rajada lühikese ajaga. Õiguskantsler on ka öelnud, et see tähendab, et kui sellist ehitist ei ole ja selle rajamisega viivitatakse, võib see ohtu seada riigi julgeoleku. Antud metsateatise realiseerimise vajadus ei saa tuleneda seega otsesest ohust riigikaitsele, kuna Vabariigi Valitsus ei ole teinud ka eraldiseisvalt otsust tee vms taristu arendamiseks seoses Nursipalu harjutusvälja laiendamisega. Õiguskantsler on ka öelnud, et avalik võim ei või käituda oma suva järgi.

Kaitseministeerium on alustanud seoses Nursipalu harjutusvälja laiendamise plaanidega etteruttavalt taristu rajamisega. Vastavaid volitusi ei ole Vabariigi Valitsuse tasandile RKIK-le aga antud.

Vaidlustatavate metsateatiste asukohast vastavas kaardirakenduses selgub, et tegemist on taristu väljaehitamisega - metsateatised on kinnitatud teedele ja nende mahasõitudele ning on osa Nursipalu hajutusvälja laiendusplaanidest. Taotletud metsateatise ja Nursipalu harjutusväljaku arendusplaanide seotust kinnitab ka MTÜ Meie Nursipalule saadetud ametlik RKIK kiri (13.03.2023 nr 15-2/23/1321-1) koos asendiplaaniga. Samasisuline kiri on kättesaadav ka Kaitseministeeriumi kodulehel. Nursipalu hajutusvälja laiendamist ja planeeritava laiendatava harjutusvälja alale taristu rajamist saab käsitleda ühe osana Nursipalu hajutusvälja laiendamise plaanidest, mida pole kinnitatud Vabariigi Valitsuse poolt. Planeeritud raied on Kaitseministeeriumi (RKIK) poolt ajas etteruttavad ja seega vastuolus Riigivaraseadusega.

Meie Nursipalu MTÜ

Riigivaraseaduse § 8 lg 1 kohaselt on riigivara valitseja kohustatud riigivara valitsema eesmärgipäraselt, otstarbekalt, säästlikult ja heaperemehelikult. Riigivaraseaduse § 8 lg 4 ütleb, et tehes riigivaraga mis tahes toiminguid või tehinguid, peab riigivara valitseja juhinduma põhimõttest suurendada kasu ja vältida kahju, mis riik võib neist toimingutest või tehingutest saada. Riigivaraseaduse § 8 lg 5 kohaselt peab riigivara valitseja tegema riigivaraga tehinguid kooskõlas õigusaktidega ning läbipaistvalt ja kontrollitavalt. Riigivaraseaduse § 8 lg 7 järgi on volitatud asutus kohustatud täitma tema valdusesse antud riigivara suhtes nõudeid, mis käesolevas seaduses on esitatud riigivara valitsejale.

Kuna puudub Vabariigi Valitsuse otsus, mis annaks õiguse Nursipalu harjutusvälja laiendada ja sellega seoses vastavat taristut arendada, ei saa olla metsateatise kinnitamine taristu arendamiseks eesmärgipärane tegevus ja on vastuolus Riigivaraseadusega § 8 lg1. Metsateatise taotlemist võib pidada Kaitseministeeriumi (RKIK) poolt omavoliliseks ja ajas etteruttavaks. Juhul kui Vabariigi Valitsus otsustab Nursipalu harjutusvälja mitte laiendada või otsustatakse muuta praegu esialgseid rahvale tutvustatud huviala piire (mis ei põhine praegu ühelgi ametlikul dokumendil ega otsusel), siis võidakse tekitada etteruttava tegevusega seeläbi ka riigile otsest kahju. Riigile tekitatav otsene kahju seisneb nii metsa mitte-eesmärgipärasel kasutamises kui raiele kulutatavas riigirahas. Seega on vastuolu Riigivaraseadusega § 8 lg 4.

Kaitseministeerium, sh RKIK peab tegema riigivaraga tehinguid kooskõlas õigusaktidega ning läbipaistvalt ja kontrollitavalt. Nursipalu hajutusväljaku laiendamise seotud taristu ehitamiseks, mille ettevalmistustööde aluseks on ka antud metsateatised, puudub Vabariigi Valitsuse kinnitatud otsus. Seega ei vasta metsateatis kehtivatele õigusaktidele ja on vastuolu Riigivaraseadusega § 8 lg 5.

Nimetatud metsateatise on taotlenud RKIK, kes peab juhinduma Riigivaraseadusest § 8, lg 7 olles volitatud esitama metsateatise, täitma aga ka sealjuures temale volitatud riigivara suhtes nõudeid, mis on esitatud ka riigivara valitsejale Riigivaraseaduse järgi. Volitatud asutus teostab riigivara valitseja õigusi riigivara valitseja määratud ulatuses. Antud juhul on Kaitseministeerium volitanud RKIK taotlema metsateatise, milliseks tegevuseks aga puudub õiguslik alus. Seega ei vasta metsateatise alusdokument kehtivatele õigusaktidele ja on vastuolu Riigivaraseadusega § 8 lg 7.

Taotletud metsateatis asub osaliselt Rõuge jõe (Id: 7207951) ranna või kalda piiranguvööndis. Juhime tähelepanu, et Rõuge jõe hoiuala kuulub Natura 2000 alade võrgustikku ja selle kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi - jõgede ja ojade (3260) ning II lisas nimetatud liikide - rohe-vesihobu (*Ophiogomphus cecilia*) ja hariliku vingerja (*Misgurnus fossilis*) elupaikade kaitse. Euroopa Komisjon on kutsunud Eestit üles viima oma siseriiklikud õigusaktid kooskõlla ELi elupaikade direktiiviga (direktiiv 92/43/EMÜ) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise direktiiviga (direktiiv 2001/42/EÜ ning juhtinud tähelepanu, et kõiki tegevusi, millel võib olla Natura 2000 alale oluline mõju, hinnataks asjakohaselt ja et neile antaks luba ainult ulatuses, mis ei avalda asjaomasele alale olulist mõju. Mõju Natura 2000 võrgustikule ei ole laiendataval Nursipalu harjutusvälja alal hinnatud. Seega ei saa välistada

Meie Nursipalu MTÜ

võimalikku negatiivset mõju Natura 2000 võrgustikule ja sellest tulenevalt ei saa lubada tegevusi, millel võib olla negatiivne mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

Vaide esitaja kinnitab, et vaieldavas asjas ei ole jõustunud kohtuotsust ega toimu hetkel kohtumenetlust.

Vaide esitaja seotus vaidega

Meie Nursipalu MTÜ põhikirjalisteks eesmärkideks on:

1. Nursipalu harjutusväljaku laiendamisest negatiivselt mõjutatud inimeste huvide esindamine;
2. Võrumaa elukeskkonna, omanäolise kultuuri-, ettevõtlus- ja looduskeskkonna kaitsmine Nursipalu harjutusväljaku laiendamisest tekkivate negatiivsete mõjude eest;
3. õiguspärase ja heast kaasamise tavast lähtuva praktika rakendamise eest seismine Nursipalu planeeritava harjutusväljaku laiendamise protsessis;
4. Eesti kaitsevõime tugevdamine läbi maapiirkondade elujõulisuse suurendamise.

Seega vaiet esitades lähtus MTÜ Meie Nursipalu otseselt põhikirjalistest eesmärkidest. Nagu eelnevalt ja ka vaites selgitasime, on planeeritava harjutusvälja alal taristu arendamine otseselt seotud Nursipalu harjutusvälja laiendamise kavatsusega. MTÜ tegevus on seotud kohalike inimeste ja kogukonna tervise ja heaolu eest seismisega. MTÜ esindab kohalikke elanikke, kelle elukeskkonda hakkaks rajatav harjutusväljak tulevikus oluliselt mõjutama. Kaitseministeeriumi esindajad on avalikult lubanud olla kogu Nursipalu harjutusvälja laiendamise protsessis avatud ja kaasavad ning arvestada arendustegevustes kohalike elanikega. Laiendamise protsessi ei ole veel ametlikult algatatud. Harjutusväljakuga seotud tegevused hakkavad mõjutama kohalike inimeste tervist ja heaolu, ja sellest lähtuvalt on põhjendatud ka MTÜ vaie. Alust vaideks tõendab ka asjaolu, et Kliimaministeerium on algatanud Nursipalu harjutusväljaku keskkonnaülevaate koostamise (Kliimaministeeriumi vastuskirjad: 25.07.2023 nr 8-2/23/2882-2, 07.08.2023 nr 2-10/23/72-2), mille eesmärgiks on kaardistada uuringute vajadus ning tuvastada täiendavat hindamist vajavad potentsiaalsed olulised keskkonnamõjud. Kliimaministeerium on vastuskirjas öelnud, et keskkonnaülevaate koostamisele järgneb täiendav mõjude hindamine ja kõik võimalikud mõjud keskkonnale saavad hinnatud, sh nii mõjud kaitstavatele aladele ja liikidele kui ka laiemalt loomastikule ja taimestikule, samuti mõjud pinna- ja põhjaveele, õhusaastele, inimeste tervisele ja muudele keskkonnaaspektidele. Vajadusel võetakse kasutusele mõjusid leevendavad meetmed ning kui leevendavatest meetmetest ei piisa, tuleb mõjud näiteks kaitstavatele linnuliikidele kompenseerida. Samuti toimub paralleelselt eelnimetatud keskkonnaülevaate koostamisega Natura eelhindamine (RKIK vastus teabepäringule 28.07.2023 nr 6-3/23/3269-2). Siinjuures tuleb rõhutada, et mõlemad eelpool nimeatud dokumendid on otseselt seotud Nursipalu harjutusväljaku laiendamise menetlusprotessiga, mis annavad alles sisendit RKIK poolt planeeritavate harjutusväljaku laiendamise plaanidele. Kuna täna pole mõjude hindamise tulemusi teada, pole saanud ka avalikkus

Meie Nursipalu MTÜ

keskkonda puudutavates otsustes osaleda, milleks neil on seaduslik õigus tulenevalt Arhusi konventsioonist ja EL vastavatest direktiividest (2003/35/EÜ, 2005/370/EÜ). Ka Relvaseaduse § 85 lg 3³ kohaselt eelneb enne harjutusvälja laiendamise otsust avalik menetlus. Samuti on avalikkuse kaasamine ette nähtud Natura 2000 menetluse protsessis. Seega on avalikkuse huvi õigustatud ja selleks on ka seadustest tulenev õigus. Kuna tänaseks ei ole veel teada Nursipalu harjutusväljaga seotud planeeritava taristu rajamise võimalik mõju looduskeskkonnale ja tulenevalt keskkonnamõjude hindamisest võib ka juhtuda, et leevendavate meetmetena otsustatakse muuta harjutusvälja planeeritavaid piire või taristu asukohta, siis pole õigustatud ka harjutusväljaku tarbeks etteruttavalt rajatiste valmimiseks etteulatuvald haldusaktid, mis on tagasipööramatu iseloomuga - mets võetakse maha ja hiljem peale keskkonnaülevaate ja Natura 2000 eelhindangu andmist ei saa võibolla enam rakendada 100% inimese tervisele ja heaolule rakendatavaid leevendusmeetmeid, mis puudutavad metsa majandamist sh. liikide seiretulemustest saadud info kasutamist, metsa, kui müratõkke kasutamist. Juhime ka tähelepanu, et metsateatise järgi rajatava taristu vahetus läheduses asub elamutegaa kinnistuid, mille suhtes tuleb samuti lähtuda võimalikest leevendusmeetmetest. Teetrassi koridorid on müra tugevdavad ja antud juhul pole teada kõnealuse metsateatistega rajatava tee ulatus kogu planeeritava harjutusväljaku teedevõrgustikuga ja selle mõjudega. Kogu Nursipalu harjutusvälja taristu arendamisega seotud otsused peavad lähtuma aga eelkõige mõjuhindangutest, riigiraha mõistlikust kasutamisest ja otstarbekusest.

Vaide nõue

Vaide nõue on tühistada metsteatised:

metsateatis nr 50000640877, katastritunnus 91804:001:0358, kvartal QB193, eraldis nr 902,
metsateatis 50000640871, katastritunnus 91804:001:0172, kvartal QB192, eraldis 903,
metsateatis 50000640875, katastritunnus 91804:001:0279, kvartal QB501, eraldis 902,
metsateatis 50000640879, katastritunnus 91804:001:0171, kvartal QB191, eraldis 902,
metsateatis 50000640873, katastritunnus 91804:001:0166, kvartal QB170, eraldis 903,
metsateatis 50000641535, katastritunnus 91804:001:0166, kvartal QB177, eraldis 904,
metsateatis 50000641533, katastritunnus 91804:001:0159, kvartal QB152, eraldis 906.

Lisadokumendid:

1. Arendatava Nursipalu harjutusvälja kasutamise kirjeldus (RKIK 13.03.2023 nr 15-2/23/1321-1).

Vaide otsus palume saata aadressile nursipalu@gmail.com.

Lugupidamisega
Maarika Niidumaa
Meie Nursipalu MTÜ
juhatuse liige